

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott következtetések a készségek, képességek és kompetenciák fejlesztésének a lisszaboni célkitűzések megvalósításában betöltött szerepéről

(2005/C 292/02)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

Tekintettel

- (1) Az Európai Tanács 2005 márciusában elfogadott következtetései⁽¹⁾, amelyek – a lisszaboni célkitűzések elérésének elengedhetetlen feltételeként a növekedésre és a foglalkoztatásra összpontosítva, valamint a hangsúlyt a tudásra, az innovációra, az emberi tőkére és az egész életen át tartó tanulásra helyezve – új lendületet adtak a lisszaboni stratégiának.
- (2) A növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó integrált lisszaboni iránymutatásokra (2005–2008)⁽²⁾, amelyek az oktatási és képzési rendszerek kiigazítására szólítanak fel a következők révén:
 - vonzerejük, nyitottságuk és minőségi előírásaik javítása és biztosítása;
 - az új foglalkoztatási igényekre, kulcskompetenciákra és a készségekkel, képességekkel kapcsolatos jövőbeni követelményekre való reagálás a képesítések meghatározásának és átláthatóságának, azok tényleges elismerésének, valamint a nem formális és informális tanulás beszámításának továbbfejlesztése révén.

EMLÉKEZTETNEK ARRA, HOGY:

1. A koppenhágai folyamat részeként a 2004. decemberi Maastrichti közlemény „a szakoktatásnak és szakképzésnek a tudásalapú gazdaságnak a magasan szakképzett munkaerő iránti munkaerőpiaci igényeivel való összekapcsolására” történő összpontosításra, valamint „az elsősorban egy kompetenciakon és tanulási eredményeken alapuló” európai képesítési keretrendszer létrehozására szólított fel.
2. Az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram részeként a 2004-es közös időközi jelentés⁽³⁾ rugalmas és hatékony oktatási és képzési rendszerek kialakítását célzó, megerősített (nemzeti, regionális, helyi és ágazati) partnerségre, valamint egy európai képesítési keretrendszer kidolgozására szólított fel, amelyről a Bizottság jelenleg konzultációkat folytat.

HANGSÚLYOZZÁK, HOGY:

1. E következtetésekben a „készségek, képességek és kompetenciák” a tanulás valamennyi formájának és szintjének eredményeit jelentik, és magukban foglalják a formális, a nem formális és az informális tanulás eredményeit is. A készségek, képességek és kompetenciák hozzájárulnak a személyes kiteljesedéshez, az aktív polgársághoz, és a társ-

dalmi kohézióhoz, miközben alapul szolgálnak a gazdasági növekedéshez. Hozzájárulnak továbbá az alkalmazkodóképességhez, az innovációhoz és a vállalkozói készség növeléséhez.

2. Az EU gazdasági teljesítménye a nagyobb termelékenység, a magasabb szintű vállalkozói készség, a kutatási eredmények jobb hasznosítása, valamint az innováció révén javulhatna.

KIEMELIK, HOGY:

1. A munkavállalók készségeinek, képességeinek és kompetenciáinak javítása növeli a termelékenységet. A szakképzett munkaerő jobban tud reagálni a dinamikus, tudásalapú gazdaság változásaira, míg a magasabb készségekkel, képességekkel és kompetenciákkal rendelkező embereknek nagyobb valószínűséggel sikerül beilleszkedniük a társadalomba, kiteljesedni és aktív polgárrá válni.
2. A tudásalapú társadalom és gazdaság megkívánja, hogy polgárai rendelkezzenek megfelelő szintű kulcskompetenciákkal, ideértve a digitális írástudást és az IKT-t alkalmazó készséget, képességet is, valamint, igény szerint, a magasabb szintű IKT-t alkalmazó készségek, képességek és kompetenciák kiépítésének képességét.
3. A gazdasági növekedés elképzelhető, hogy nem valósul meg, ha a készségek, képességek és kompetenciák fejlesztésébe való befektetés csupán a jól képzett elitre korlátozódik. Jelentős gazdasági előnyökre a kulcskompetenciák javítása, valamint az alacsonyan képzett és hátrányos helyzetű csoportok szükségleteinek kielégítése által – ideértve például az idősebb polgárok már meglévő készségeinek, képességeinek és kompetenciáinak jobb hasznosítását – is szert lehet tenni.

EGYETÉRTENEK ABBAN, HOGY:

1. A készségek, képességek és kompetenciák fejlesztése az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó stratégiák kulcsfontosságú eleme. E stratégiáknak kulcskompetenciák megszerzését is magukban kell foglalniuk és hatékony közoktatási és képzési rendszereken kell alapulniuk, aminek köszönhetően az egyén egész életén át igényelni fogja készségei, képességei és kompetenciái megújítását és fejlesztését. Támogatni kell a szakoktatás és az általános oktatás egyenértékűségét, valamint a köztük lévő kapcsolatokat. Az egész életen át tartó pályaorientáció szintén alapvető jelentőségű az egyénnek a készségei, képességei és kompetenciái megszerzésére és megújítására irányuló törekvéseinek a támogatásában.

⁽¹⁾ 7619/1/05

⁽²⁾ 10205/05 (a Hivatalos Lapban közzeendő)

⁽³⁾ 6905/04

2. Az oktatásért és képzésért felelős minisztereknek kulcsszerepük van a készségekre, képességekre és kompetenciákra vonatkozó hatékony stratégiák biztosításában. Ennek érdekében valamennyi érintett minisztériummal szoros együttműködésre van szükség.
3. A társadalom és a gazdaság készségek, képességek és kompetenciák iránti, valamint foglalkoztatási igényeinek előrevetítése céljából az oktatási és képzési politikáknak előretekintő megközelítést is magukban kell foglalniuk.
4. Ezért az illetékes minisztériumoknak a gazdasági és szociális partnereket, valamint a többi érdekelt felet – ideértve a kutatásban érdekelt szervezeteket – is aktívan be kell vonniuk a készségek, képességek és kompetenciák iránti ágazati igények meghatározásába. Az ilyen partnerség javíthatja a termelékenységét, csökkentheti a készségek, képességek terén jelentkező hiányosságokat, és arra ösztönözi a munkáltatókat, hogy oktassák és képezzék munkaerő-állományukat.
5. Egy európai képesítési keretrendszer létrehozása a munkaerőpiac igényelte készségek, képességek és kompetenciák jobb átláthatóságát és elismerését eredményezné, és európai szinten lehetővé tenné az egyes ágazatok számára, hogy megfeleljenek az oktatás és a képzés területén jelentkező új kihívásoknak.
6. A tanulás innovatív módszerei, például az IKT-t felhasználása, szélesebb körű részvételt tesznek lehetővé az egész életen át tartó tanulásban, és ily módon csökkenthetik a társadalmi kirekesztettséget, valamint javíthatják a munka és a magánélet egyensúlyát. A munkavállalóknak biztosított rugalmas tanulási lehetőségek megkönnyíthetők az oktatási szolgáltatókkal való fokozott együttműködés és az IKT-infrastruktúra hatékony használata által.

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY KÖZÖSEN:

1. az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram részeként a készségek, képességek és kompetenciák fejlesztésével összhangban vizsgálják meg az ágazati készségek, képességek kérdését;
2. a készségek, képességek és kompetenciák ágazati alapú megközelítései kialakításának támogatása érdekében az oktatás és képzés területén mind a szakoktatás és szakképzés, mind a felsőoktatás tekintetében használják fel a jövőbeni közösségi eszközöket.

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:

1. biztosítsák a hatékony együttműködést az érintett minisztériumok között a készségekre, képességekre és kompetenciákra vonatkozó stratégiák kidolgozásában, ideértve az éves lisszaboni nemzeti jelentéseik elkészítését, valamint az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó nemzeti stratégiáik kidolgozása folyamán történő együttműködést;
2. nemzeti, regionális, helyi és ágazati szinten, a nemzeti szabályozással és gyakorlattal összhangban építsenek ki partnerségeket a kulcsfontosságú érdekeltekkel, ideértve a munkáltatókat és a szakszervezeteket is. E partnerségeknek olyan igényorientált, a készségek, képességek és kompetenciák iránti hosszú távú igényeket figyelembe vevő rendszert kell alkotniuk, amely ösztönzi a készségek, képességek és kompetenciák fejlesztésébe történő befektetést és megfelel a hátrányos helyzetű csoportok sajátos szükségleteinek;
3. kezdeményezzenek együttműködést az oktatási és képzési szolgáltatók között a már meglévő IKT-infrastruktúrák kihasználása céljából, az egész életen át tartó tanulásban való részvétel kibővítése és polgáraik IKT-t alkalmazó készségeinek, képességeinek javítása érdekében.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

1. az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram részeként 2006-ban hozzon létre egy munkacsoportot azon tagállamokból, amelyek az ágazati készségekre, képességekre vonatkozóan kívánnak a csoportos tanulási tevékenységeket folytatni;
2. kérje fel az Európai Szakképzés-fejlesztési Központot és adott esetben az Európai Képzési Alapítványt, hogy 2006-ban tekintsék át a készségek, képességek és kompetenciák különböző ágazati alapú megközelítéseit az EU-ban, valamint a csatlakozásra váró és tagjelölt országokban.